

Paastand kan være. Hvem afgjør nemlig, om en Handling er lovlig eller ikke? Det er dog vel ikke nogen anden end Lovgivningsmagten selv, saa at, naar den danske Rigsdag og den kongelige Regjering vare enige om at ordne Forfatningsagen paa en vis Maade, da var den lovlig, selv om den maatte stride mod Retsnormer, som hidtil havde været gjældende. Man kunde aldrig komme videre ved at angribe den, end at sige, at nye Retsnormer derved vare givne; man kunde ikke sige, at den var ulovlig, thi, hvad Lovgivningsmagten fastsætter, er af sig selv lovligt. Det er derfor ganske rigtigt, naar det tidligere er ytret, at det afhænger af Regjeringen selv, om man lovligt kan benytte den kortere og ligere Veie til Forfatningsagens Afgjørelse; Regjeringen i og for sig gjør ganske vist ikke en Sag mere eller mindre lovlig; men naar den er enig med Rigsdagen, da gjør denne Enighed mellem Regjering og Rigsdag Sagen lovlig, og Rigsdagens Samstemning til en saadan Fremgangsmaade, som vi have tilraadet, har en Regjering, der ønske den, til enhver Tid kunnet faae. Ulovlige Skridt have altsaa aldrig været foreslaaede, og det Gode, at Forfatningsagen bliver Lovlig tilendebragt ved Vedtagelsen af nærværende Udkast, er saaledes grumme ringe; det vilde være ligesaa fuldt opnaaet paa enhver af de andre foreslaaede, i og for sig fornuftigere Veie. Jeg troer ogsaa, at hvis det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), der havde følt sig foruvroliget ved den Paastand fra Sunigrundlovens Venner, at man kunde være kommen hurtigere tilende med Forfatningsagen, end man nu kommer, havde overveiet dette nærmere, saa vilde han ikke deri have seet nogen Grund til at stille sig fra den Sag, som han fra Begyndelsen af havde antaget sig; men naar vi fra vor Side maae beklage, at et æret Medlem som han og Andre have skilt sig fra os, saa er det dog et Slags Trøst for os at see, at saadanne Medlemmer søge en Undskyldning for det Skridt, de have gjort tilbage fra den Sag, de tidligere have forsvaret, og jeg troer, at det er saameget mere tilfredsstillende, jo mindre skyldgjørende denne Undskyldning er. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds

(Hall) har i Righed med flere Talere fra hans Side gjentaget, at det Udkast til en ny Forfatning, som foreligger, ikke gjør nogensomhelst anden Forandring i vore Forfatningsforhold end at forandre Bestemmelsen om Landstingets Sammensætning, og det ikke engang paa nogen meget gjennegribende Maade. Vist er det, at Bestemmelserne om Landstinget ere Hovedsagen; men det bør dog, inden Diskussionen slutes, her siges, at det ikke er det eneste Punkt, hvori Grundloven af 5te Juni 1849 forandres; der er flere andre, og ikke allebeles uden Betydning. Jeg skal saaledes minde om een Ting, som jeg tidligere har berørt, men som det forresten nærmest tilkom andre Interessers Forbærere at fremhæve. Jeg sigter herved til Folkethingets Sammensmeltning, til Fordelingen af Kredsene. Det var hidtil i Grundloven bestemt, at Folkethingskredsenes Antal skulde være 1 for hver 14,000 Indvaanere. I den nye Forfatning forandres Forholdet til 1:16,000. Denne Forandring er ikke uden Betydning. Meningen med at sætte Antallet af Folkethingskredsene i Forhold til Befolkningen er jo den: at gjøre det muligt, at der, eftersom Befolkningsforholdene forandres, ved simpel Lov kan stee en Omlægning af Kredsene, og at Valgloven saaledes kan antage Form efter de stiftende Tidens Krav. Man maa nu erindre, at, saalænge det er saaledes, at Kjøbstadsbefolkning og Landbefolkning staae mod hinanden — og desværre har det hidtil for en stor Deel været Tilfældet —, saa er det en stor Byrde for en Kjøbstad, jo større Landbefolkning der hører til den Kreds, hvori den ligger. Væv nu Sunigrundlovens Bestemmelse om en Kreds for hver 14,000 staaende, saa vilde der, da Kredsenes Folkmængde alt for længe siden har overskredet dette Tal, være Udsigt til en snarlig Omlægning, og altsaa vilde den Kjøbstad, som hidtil er bleven overstemt af den Landbefolkning, blandt hvilken den ligger, have Udsigt til i en ikke fjern Tid at komme til at ligge i et Valgdistrict, hvor der var en mindre Landbefolkning, og hvor den altsaa kunde gjøre sin Stemme mere gjældende end hidtil; den vilde altsaa, om jeg saa maa sige, kunne emancipere sig fra Landbefolkningen. Landet paa sin Side